

แบบฟอร์ม Knowledge Capture

เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการปฏิบัติงานภาคสนาม

สรุปโดย นายชิษณุพงศ์ นุ่นเอียด หน่วยงาน งานสวนป่าไชยา-คันธุลี องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตสุราษฎร์ธานี

1. บริบท หรือความเป็นมา

พื้นที่สวนป่าเศรษฐกิจขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มีทั้งสิ้น 1.108 ล้านไร่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ให้ผลผลิต (ไม้โตช้า/ไม้โตเร็ว) และพื้นที่บริหารจัดการในด้านอื่นๆ หากมองในแง่ของการดำเนินงานเชิงธุรกิจเพื่อสร้างรายได้ให้กับองค์กรแล้ว องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ไม่มีภารกิจเกี่ยวกับการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลด้านการบริหารจัดการพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ (การอนุรักษ์ พื้นฟู ป้องกันพื้นที่)

การใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS (geographic information system) กับการทำงานขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มีประโยชน์หลายด้านโดยเฉพาะการจัดการสิ่งแวดล้อม พื้นที่ การจัดการระบบวางแผนการปลูกสร้างสวนป่า และยังสมารถการคำนวณหาพื้นที่บริเวณที่จะใช้งานจากภาพแผนที่ ซึ่งการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว ข้อมูล ผลลัพธ์มีความแม่นยำ ถูกต้องของข้อมูลค่อนข้างสูงเป็นที่ยอมรับ สามารถปรับใช้กับการบริหารจัดการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ

2. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

ศึกษาจากการค้นคว้าด้วยตนเอง (คอร์สออนไลน์,บทความ,ตำรา) ศึกษาจากการถ่ายทอดของพนักงานสำนักวิจัยพัฒนาและสารสนเทศที่เข้ามาปฏิบัติงานตามสวนป่าในพื้นที่ภาคใต้ และศึกษาจากการอบรมซึ่งจัดโดยองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้และหน่วยงานอื่นๆ โดยจากการศึกษาได้นำมาปฏิบัติงานในพื้นที่และถ่ายทอดแก่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน

3. เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานได้

- ใช้โปรแกรม Google Earth/ArcGis การแปลภาพถ่ายจากภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อวางแผนการบริหารจัดการเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ในด้านของพื้นที่
- ใช้โปรแกรม ArcGis คำนวณข้อมูลพื้นที่ ขนาดพื้นที่ ความลาดชัน การจำแนกประเภทพื้นที่
- การนำข้อมูลที่ได้จากโปรแกรม ArcGis นำเสนอออกมาเป็นแผนที่ ใช้ในการบริหารจัดการตามภารกิจของหน่วยงาน

4. ประเด็นความรู้ที่สำคัญ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการปฏิบัติงานภาคสนาม เป็นประเด็นสำคัญในการจัดการพื้นที่พื้น เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์พื้นที่สูงสุดและสามารถเห็นการเปลี่ยนแปลง วางแผนป้องกันการบุกรุกทำลายพื้นที่ที่อยู่ในดูแล

- การวางแผนการปลูกสร้างสวนป่า : วิเคราะห์จากภูมิประเทศ ความลาดชัน แหล่งน้ำ การคัดเลือกสายพันธุ์ที่เหมาะสม
- การจัดเก็บข้อมูลในระบบสารสนเทศ : ใช้ในการปรับเปลี่ยน วางแผนการดูแลในระยะยาว

5.บทสรุป

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการสวนป่ามีความสำคัญอย่างหนึ่ง สามารถช่วยในการวางแผน เก็บข้อมูลใช้ปรับปรุงให้การจัดการพื้นที่เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับการปกป้อง ป้องกันการบุกรุกพื้นที่โดยการเปรียบเทียบระยะเวลาการใช้ประโยชน์พื้นที่ จากภาพถ่ายทางอากาศซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความถูกต้อง แม่นยำสูง